

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
СЛОБОМИР П УНИВЕРЗИТЕТ
БАЊА ЛУКА**

**REPUBLIC OF SRPSKA
SLOBOMIR P UNIVERSITY
BANJA LUKA**

Слободмир П Универзитет Бања Лука, улица Браће Подгорника број 8. Република Српска
Slobomir P Univerzitet Banja Luka, ulica Braće Podgornika broj 8. Republika Srpska
Телефон: +387 51 345 910, 345 911; +387 53 209 619, 209 621;
www.spu.ba e-mail: info@spu.ba

СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЈЕЂЕЊА СИСТЕМА КВАЛИТЕТА НА СЛОБОМИР П УНИВЕРЗИТЕТУ БАЊА ЛУКА

БАЊА ЛУКА, ЈУЛИ 2025. године

I УВОД

Стратегија обезбеђења квалитета је примарни стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања на Слобомир П Универзитету Бања Лука, која дефинише основне приоритете високог образовања на Слобомир П Универзитету (у даљем тексту Универзитет) у области обезбеђења квалитета, као и начине њиховог остваривања.

Овај документ је трајан документ Универзитета, који ће се, у циљу његовог побољшавања, периодично преиспитивати и мијењати, односно допуњавати и служи као основ за израду акционих планова у области обезбеђења квалитета (краткорочних, средњорочних и дугорочних). Универзитет се обавезује на континуирано унапређење квалитета у свим аспектима свог рада, у складу са Стандардима и смјерницама за обезбеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ESG) и Стратегијом развоја високог образовања Републике Српске.

Циљ ове стратегије је успостављање, развој и одрживост система обезбеђења квалитета који ће допринијети академској изврсности, друштвеној одговорности и конкурентности Универзитета. Стратегија је усмјерена на системско праћење, евалуацију и унапређење наставе, научноистраживачког рада, подршке студентима, управљања, међународне сарадње и ресурса, у складу са добром праксом унутар Европског простора високог образовања.

Почетак 2025. године обиљежила је промјена власничке структуре, пресељење сједишта Универзитета, као и формирање новог руководства и менаџмент тима. У том контексту, иницирана је израда нове Стратегије обезбеђења система квалитета Универзитета која је осмишљена као одговор на савремене изазове и трендове у високом образовању. Стратегија је заснована на актуелним националним и међународним стандардима квалитета, у складу са смјерницама Агенције за акредитацију високошколских установа. Посебан значај даје се ширењу образовне понуде, укључујући и интеграцију Факултета за безбједност и заштиту са три нова студијска програма, чиме Универзитет тежи да се позиционира као регионални лидер у образовању, истраживању и друштвеном развоју.

Разлози за доношење нове стратегије су:

- Даљње усклађивање са националним и међународним оквирима;
- Усклађивање са статусним и организационим промјенама;

Стратегија обезбеђења система квалитета ће чинити саставни дио свеукупне стратегије развоја, њено издвајање у засебан документ има за циљ да се питањима квалитета приступи на систематичан, свеобухватан и стратегијски начин, у складу са европским стандардима и добром праксом. На тај начин, Универзитет показује јасну посвећеност континуираном унапређењу квалитета у свим сегментима свог рада – од наставног процеса и истраживања до управљања и сарадње са друштвеном заједницом.

У складу са члан 169. Статута Слобомир П Универзитета, документи система обезбјеђења квалитета су:

1. Закон о обезбјеђењу квалитета у високом образовању,
2. Стратегија обезбјеђења квалитета,
3. Политика квалитета,
4. Процедура праћења и унапређења квалитета,
5. Правилник о организацији и раду Комисије за обезбјеђење и унапређење квалитета,
6. Правилник о организацији и раду Одбора за обезбјеђење и унапређење квалитета,

Додатни документи који су основа за развој Стратегије обезбјеђења система квалитета:

- Закон о високом образовању (“Службени Гласник РС“, број: 67/20 и 107/24);
- Статут Слобомир П Универзитета;
- Смјернице уз критеријуме за акредитацију високошколских институција у Републици Српској и БиХ;
- Европски стандарди и смјернице за осигурање квалитета у високом образовању-имплементација;
- Анализа тренутног стања високог образовања на Слобомир П Универзитету (слабости, опасности, могућности и предности – тзв. SWOT анализа), ставова и предлога локалних и регионалних структура власти о потребама кадра;
- Лисабонска конвенција о признавању квалификација/диплома у високо образовању (11.04.1997. године), коју је ратификовала наша земља;
- Болоњска декларација (19.06.1999.године) коју је наша земља потписала;
- Правилник о студентском вредновању квалитета студија;
- Пословник о раду канцеларије за осигурање квалитета;
- Поступак унутрашње провјере квалитета.

Универзитет је стратешки опредељен да се стара о развоју високог образовања у складу са наведеним документима.

Остварујући академске студијске програме у различитим пољима, Универзитет уважава, обогаћује и афирмише највише стандарде наставе, учења, евалуације и примјене знања. Модерно засновани наставни и истраживачки програми су компатибилни са међународним концепцијама и стандардима. Методе и поступци у основи перманентног образовања су свеобухватни, систематизовани и научно засновани.

II ВИЗИЈА И МИСИЈА УНИВЕРЗИТЕТА

Визија и Мисија Универзитета су двије кључне компоненте које дефинишу идентитет, правац развоја и друштвену сврху Универзитета.

ВИЗИЈА

Слобомир П Универзитет тежи да постане препознатљива и угледна високошколска институција у региону и шире, која своју репутацију гради на квалитету наставног процеса, научноистраживачком раду и активном учешћу у друштвеном развоју. Визија Универзитета се темељи на интеграцији знања, дјела, живота и одрживог развоја, уз подстицање критичког мишљења, креативности и толеранције међу студентима.

Промовишући савремени приступ образовању и развој новог типа интелигенције — заснованог на равнотежи аналитичког и практичног ума — Универзитет настоји да буде покретач позитивних друштвених промјена у 21. вијеку. Циљ је изградити академско окружење у коме различитости постају снага, а квалитет образовања темељ за дугорочан, одржив и инклузиван развој заједнице. Опредијељеност за наставно-научни процес и образовање примјеном свих позитивних принципа и искустава Болоњске декларације, али и свих позитивних принципа и искустава ранијих система образовања, довешће у будућности до развоја нових образовних профила способних за рад у мултидисциплинарним областима и рјешавање сложених проблема у условима и процесима стварања новог свјетског поретка.

МИСИЈА

Мисија Слобомир П Универзитета је да обезбиједи висококвалитетно и савремено високо образовање засновано на знању, истраживању, иновацијама и предузетничком духу. Универзитет настоји да својим студентима пружи знања и вјештине које одговарају потребама савременог тржишта рада, уз уважавање индивидуалних способности и афинитета сваког појединца.

Полазећи од тога да је високо образовање темељ одрживог развоја, Универзитет је трајно опредијељен за унапређење академских стандарда, поштовање људских права и основних слобода, као и активно укључивање у јединствени Европски простор високог образовања. Кроз примјену најсавременијих метода контроле квалитета, усаглашених са државним и међународним стандардима, Универзитет наставља да образује младе и талентоване људе, спремне да одговоре изазовима савременог друштва.

Кроз смислено и научно засновано повезивање образовања, науке, струке, умјетности, научно-истраживачког рада и умјетничког стваралаштва, креативном и иновативном реализацијом постојећих и развојем нових студијских програма, оспособљавамо студенте за рјешавање сложених проблема у условима новог глобалног позиционирања и убрзаног технолошког развоја, који претпостављају континуирано стицање и развијање нових иновативних знања и нових компетенција, које ће довести до бољег конкурентског позиционирања на индивидуалном, универзитетском и опште друштвеном нивоу.

III ЦИЉЕВИ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Циљ доношења Стратегије обезбјеђења квалитета је остваривање Законом постављених циљева високог образовања и визије даљег развоја високог образовања на Универзитету.

У складу са мисијом и визијом о високом образовању на Универзитету, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- Развој стратегије за обезбеђење квалитета, непрекидно и систематско унапређење квалитета високог образовања на Универзитету;
- Управљање, унутрашње обезбјеђивање квалитета и култура квалитета кроз побољшање квалитета студијских програма;
- Дефинисање процедура за обезбјеђивање квалитета студијских програма и повећање ефикасности студија;

- Побољшање квалитета наставног процеса;
- Процедуре за оцјењивање студената и побољшање квалитета вредновања студентског рада;
- Развој људских ресурса и побољшање процеса студентског вредновања педагошког рада наставника;
- Побољшање квалитета и интезивирање научноистраживачког рада наставног особља;
- Побољшање квалитета процеса управљања и одрживог развоја Универзитета;
- Побољшање квалитета физичких ресурса и рационална организација свих ресурса на Универзитету;
- Развој Информационог система и побољшање квалитета ненаставне подршке основној дјелатности Универзитета;
- Побољшање укупних услова рада;
- Презентација информација за јавност и повећање доприноса академском животу Универзитета и доприноса локалној и националној заједници и
- Развој међународне сарадње.

IV ПРИНЦИПИ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Принципи обезбјеђења квалитета у високом образовању кључни су за очување академске изврсности, релевантности наставних програма и повјерења јавности у рад универзитета. Ови принципи омогућавају транспарентно и одговорно управљање образовним процесима, чиме се директно подржава основна мисија универзитета – образовање, истраживање и друштвена одговорност. Доследна примјена принципа квалитета осигурава усклађеност универзитетске дјелатности са међународним стандардима и потребама друштва, те доприноси континуираном унапређењу и развоју институције.

ДЈЕЛАТНОСТ

Дјелатност Универзитета заснива се на сљедећим принципима:

- 1) слобода истраживања, умјетничког стваралаштва и преношења знања;
- 2) избор својих академских, управних и руководећих тијела;
- 3) уређивање својих структура и активности сопственим правилима у складу са законом;
- 4) запошљавање наставног и другог особља у складу са прописима којима се уређује област рада и у складу са Законом о високом образовању;
- 5) развијање, усвајање и реализацију студијских програма, научно-истраживачких и умјетничких пројеката и утврђивање правила студирања;
- 6) додјела звања наставном и другом особљу у складу са овлашћењима из закона;
- 7) самостално остваривање наставних, истраживачких и умјетничких сарадњи и дјелатности са другим високошколским установама и другим правним и физичким

лицима у Републици Српској (у даљем тексту: Република), Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) и иностранству;

- 8) избор органа у складу са овим статутом и другим актима;
- 9) финансијска аутономија у складу са законом;
- 10) управљање имовином у складу са законом;
- 11) управљање интелектуалним својином у процесима преноса знања.

ПРИНЦИПИ

Принципи обезбјеђења квалитета у високом образовању проистичу из суштинске дјелатности универзитета – образовања, научноистраживачког рада и друштвене одговорности. Ти принципи обухватају: академску изврсност, институционалну аутономију уз одговорност, транспарентност у раду, континуирано унапређење наставног и научног процеса, укљученост студената и наставног особља, као и усклађеност са националним и међународним стандардима.

Основни **принципи** обезбјеђења квалитета на Универзитету су:

1. Усмјереност на студенте – све активности Универзитета усмјерене су ка обезбјеђењу најбољег могућег искуства за студенте, кроз квалитетну наставу, менторство и подршку;
2. Транспарентност и одговорност – процеси, процедуре и резултати рада Универзитета доступни су јавности и подложни редовној контроли;
3. Континуирано унапређење – квалитет се сматра динамичним процесом и стално се настоји побољшати на основу евалуације и повратних информација;
4. Интерна и екстерна евалуација – комбинација самопроцјене и оцјене од стране независних тијела обезбјеђује објективност у провјери квалитета;
5. Усклађеност са ESG стандардима – Универзитет усваја европске стандарде као основу за све политике и праксе обезбјеђења квалитета;
6. Сарадња са релевантним актерима – укљученост студената, запослених, привреде и шире заједнице у креирање и праћење система квалитета.

V СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЈА СИСТЕМА КВАЛИТЕТА

Систем обезбјеђења квалитета интегрални је дио укупног система управљања Универзитетом. Субјекти система обезбјеђења квалитета су сви запослени на Универзитету и студенти који своја права и обавезе у области квалитета остварују непосредним радом или преко својих представника у органима управљања и у савјетодавним, стручним и оперативним тијелима.

Институционалну одговорност за обезбјеђење и унапређење квалитета имају Сенат и Ректор.

Научно-наставно, умјетничко-научно-наставно, научно вијеће као и декан/директор одговорни су за обезбјеђење и унапређење квалитета своје чланице.

Савјетодавна, стручна и оперативна тијела у систему обезбјеђења квалитета су:

- Комисија за обезбјеђење и унапређење квалитета - савјетодавно и оперативно тијело које доноси приједлоге, анализира резултате и предлаже мјере унапређења, те је задужено за координацију активности и припрему извјештаја;
- Тимови за квалитет на организационим јединицама – прате наставу, испите, рад с наставницима и студентима;
- Савјет студената (студентски парламент) – представља студенте у процесу доношења одлука и пружа повратне информације о наставном процесу и услужним функцијама.

Комисија за обезбјеђење и унапређење квалитета је савјетодавно, стручно и оперативно тијело Сената и Ректора.

Организација и рад Комисије за обезбјеђење и унапређење квалитета уређени су општим актима Универзитета.

Улога и овлашћења Тимова за квалитет на организационим јединицама су:

Састав: Наставници (2 члана); Сарадници (1 члан); Ненаставно особље (1 члан); Студент (1 члан)

Основне надлежности:

- Праћење реализације наставног процеса и испита;
- Сарадња с Комисијом за квалитет;
- Израда приједлога мјера за побољшање;
- Организовање анкета и прикупљање повратних информација;
- Учествовање у изради самовредновања;
- Подношење полугодишњих извјештаја матичном Одбору за квалитет.

Овлашћења:

- Приступ релевантним подацима о настави, студентским анкетама и исходима учења;
- Увид у документацију и рад студијских програма;
- Учествовање у изради процедура и анализа.

VI ОБЛАСТИ ОБЕЗБЈЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Обезбјеђење квалитета у високом образовању представља свеобухватан и системски процес којим се обезбјеђује да универзитети досљедно испуњавају своју образовну, научну и друштвену мисију. Овај процес обухвата различите области дјеловања високошколских установа, које морају бити усклађене са стратешким циљевима институције, националним стандардима и најбољим међународним праксама. У наставку су приказане кључне области у оквиру којих се прати и унапређује квалитет рада високошколских установа:

1. **Наставно-научни процес** – прати се квалитет наставних програма, компетенције наставника, методе извођења наставе и испитивања;
2. **Научноистраживачки рад** – прате се резултати, релевантност истраживања, укљученост студената у пројекте и међународна умреженост;
3. **Подршка студентима** – обухвата савјетодавне, менторске услуге, библиотеке, информисање, доступност информација и укљученост студената у пројекте и доношење одлука;
4. **Управљање и администрација** – ефикасност и транспарентност у управљању, компетентност особља, доступност административне подршке;
5. **Међународна сарадња** – квалитет и обим сарадње са иностраним партнерима, мобилност студената и наставника;
6. **Материјални ресурси и инфраструктура** – обезбјеђење адекватних просторија, опреме, приступа дигиталним ресурсима и инфраструктурна подршка настави;
7. **Финансије** – одрживост и транспарентност финансијског пословања, планирање и расподјела ресурса, као и рационално коришћење средстава у функцији подршке квалитету.

Свеобухватно праћење и континуирано унапређивање свих наведених области представља основу за изградњу квалитетног, одговорног и модерног система високог образовања. Ове области су међусобно повезане и заједнички доприносе испуњавању основне мисије универзитета – пружању релевантног образовања, развоју науке и активном учешћу у друштвеним процесима. Само кроз систематичан приступ квалитету, универзитети могу задржати академску кредибилност, финансијску одрживост и одговорити на изазове савременог друштва.

Универзитет је у цијелости посвећен развоју и унапређењу квалитета у свих седам набројаних кључних области.

VII ИНСТРУМЕНТИ И МЕХАНИЗМИ ПРАЋЕЊА И ЕВАЛУАЦИЈЕ

Системско праћење и евалуација квалитета представљају суштински дио процеса обезбјеђења квалитета на Универзитету. Успостављање поузданих инструмената и механизма омогућава Универзитету да објективно сагледа постигнуте резултате, препозна изазове и доносе одлуке засноване на доказима. Евалуација се спроводи на различитим нивоима и укључује све актере академске заједнице – студенте, наставнике, управу и спољне процјењиваче. Њена ефикасност зависи од редовности, транспарентности и сврсисходне примјене добијених резултата.

Инструменти и механизми

- **Анкете студената и наставника** – проводе се редовно на крају сваког семестра, а резултати се анализирају и достављају наставницима, руководству и релевантним тијелима у циљу унапређења наставног процеса;
- **Самоевалуациони извјештаји** – двогодишњи извјештаји које припремају факултети и универзитетски органи с циљем интерне процјене стања у свим областима рада (настава, истраживање, ресурси, студентска подршка и др.). Опредијељеност Универзитета је да се ови извјештаји сачињавају за сваку академску годину;
- **Извјештаји о раду органа** – деканати, продекани, одјељења и универзитетски центри подносе редовне извјештаје о планираним и реализованим активностима, што доприноси транспарентности и одговорности у управљању;

- **Интерне и екстерне провјере** – провјере које организују унутрашња тјела универзитета (нпр. комисије за квалитет) и спољне институције као што су агенције за акредитацију и контролу квалитета;
- **Показатељи учинка (перформанси)** – укључују број дипломираних и запослених студената, број и квалитет научних публикација, цитираност наставника и истраживача, учешће у домаћим и међународним пројектима, као и остале квантитативне индикаторе квалитета;
- **Анализа притужби и препорука** – системско евидентирање и разматрање примједби, приједлога и препорука студената, наставника и спољних партнера, кроз званичне канале комуникације и механизме повратне информације;
- **Ревизија наставних програма** – периодична ревизија и ажурирање студијских програма на основу добијених повратних информација, анализа тржишта рада и стратегије развоја институције;
- **Међународно рангирање и бенчмаркинг** – учешће у међународним системима евалуације (нпр. QS, THE, Webometrics) и упоређивање са сличним институцијама у циљу бољег позиционирања и унапређења праксе.

Инструменти и механизми праћења и евалуације представљају основ за систематично унапређење квалитета у свим сегментима дјелатности Универзитета. Правовремена и објективна анализа података добијених кроз ове механизме омогућава доношење стратегијских одлука, планирање развоја и прилагођавање универзитетске понуде стварним потребама студената, тржишта рада и друштва у цјелини.

VIII ПЛАН АКТИВНОСТИ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ

За спровођење Стратегије за обезбјеђење квалитета надлежан је Сенат Универзитета, који ће формирати Комисију за осигурање квалитета која ће даље именовати Тимове за квалитет на организационим јединицама Универзитета, односно за праћење, обезбјеђење, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Универзитету.

Сенат Универзитета ће на приједлог Комисије за осигурање квалитета усвојити ову Стратегију која је развијена у складу са: Стандардима и смјерницама за осигурање квалитета у високом образовању у Босни и Херцеговини, Одлуком о критеријумима за акредитацију високошколских установа у Босни и Херцеговини, Смјерницама уз критерије за акредитацију високошколских установа у Босни и Херцеговини, Правилником о почетној акредитацији високошколских установа и студијских програма у Републици Спској и Оквиром за високошколске квалификације у Босни и Херцеговини.

Ово тијело ће стално пратити и усавршавати стандарде за обезбјеђење квалитета на Универзитету, као и мјере и активности које ће се предузимати за постизање циљева дефинисаних овом Стратегијом:

- Израда Акционог плана у складу са циљевима, мисијом, визијом Универзитета, као и овом Стратегијом;
- Израда правилника, процедура и других аката које су везана за систем обезбјеђења и унапређења квалитета;

- Успостављање других тијела везаних за квалитет према Стауту Универзитета;
- Израда годишњих планова за квалитет у сарадњи са факултетима;
- Организација редовних радионица, семинара и обука за особље и студенте о важности и начинима праћења квалитета;
- Успостављање система дигиталног извјештавања и праћења индикатора преко информационих система;
- Укључивање студената и спољних партнера у припрему стратегије и евалуацију резултата;
- Сарадња са Агенцијом за акредитацију високог образовања Републике Српске и другим релевантним институцијама;
- Повезивање са привредним сектором кроз праксе, заједничке пројекте и истраживања;
- Учествовање у мрежама за квалитет, међународним програмима (Erasmus+, Horizon Europe) и умрежавање са другим универзитетима.

IX ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Ова Стратегија се ревидира најмање једном у пет година, а по потреби и чешће. Комисија за квалитет је одговорна за редовно праћење њене примјене, прикупљање података, припрему годишњих анализа и извјештавање Сената. Предлажу се измјене у складу са новим захтјевима акредитације, мишљењима корисника и евалуационим налазима.

X ЗАКЉУЧАК

Систем квалитета Универзитета представља основу развоја Универзитета, успјешности студената и задовољства свих заинтересованих страна. Примјеном ове стратегије Универзитет се позиционира као институција која тежи изврности, транспарентности и одговорности у високом образовању. Унапређење квалитета је заједничка одговорност свих чланова академске заједнице и предуслов за развој друштва заснованог на знању.

Универзитет обезбјеђује услове, уз потребну финансијску подршку, за реализацију сталне контроле у циљу веће ефикасности студија. Спровођење ове Стратегије, план активности са роковима за извршење контроле квалитета је у надлежности Комисије за осигурање квалитета.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА

РЕКТОР

Проф. др Слободан С. Жупљанин